

X Warsztaty Polowe w Starym Brześciu

Ta wyjątkowa impreza świętuje w tym roku swój pierwszy okrągły jubileusz.

Wpisano ją do kalendarza spotkań buraczanych z inicjatywy Brzesko-Kujawskiego ZPBC, działającego w ścisłej współpracy z Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Starym Brześciu. Inicjatywę od początku wspiera Krajowa Spółka Cukrowa S.A. i Terenowa Stacja Doświadczalna IOR-PIB w Toruniu. Adresowana jest do plantatorów z rejonu zamkniętej Cukrowni Brześć Kujawski i młodzieży szkół rolniczych z terenu Kujaw.

Świetna formuła

Zwiedzanie demonstracji polowych, rozmowy z wystawcami i pokazy sprzętu rolniczego poprzedza zawsze część seminarijną, podczas której wykłady mają czołowi eksperci od agrotechniki buraka cukrowego oraz tematyki z tym powiązanej z najlepszymi ośrodkami naukowymi w kraju. Jest to również czas, w którym mówi się o sytuacji na rynku cukru, bieżącej kampanii i wyzwaniach stojących przed plantatorami buraka cukrowego i działaczami plantatorskich organizacji.

Początki w roku 2010 były dość skromne. W dwóch edycjach, wiosennej i jesiennej, udział wzięło po 100 uczestników i dwie firmy – nasienna i chemiczna. Od kilku lat spotkania organizowane są tylko jesienią i w tym terminie jest to jedyna tak duża buraczana impreza. Od kilku lat uczestników jest czterokrotnie więcej, natomiast pośród firm prezentują się wszystkie oferujące nasiona, przybywa stoisk producentów innych środków do produkcji, jest też wystawa maszyn rolniczych. Organizatorzy mogą czuć się usatysfakcjonowani, bo Warsztaty Polowe okazały się sukcesem. Szkoda, że pomysł, który okazał się takim strzałem w dziesiątkę, nie znalazł naśladowców w innych rejonach uprawy buraków cukrowych.

Tematy wykładów

Producenci rolni nieustannie stoją w sytuacji wyboru, do tego mając świadomość, że każdy błąd zemści się pogorszeniem plonu. Jednym z trudniejszych wyborów jest metoda uprawy. Dr hab. Mirosław Kobierski, prof. UTP mówił o nowych trendach w uprawie, stwierdzając, że nie ma jednoznacznych wyników, który z systemów jest lepszy – tradycyjny czy uproszczony. Decyzję można podjąć po kilku latach obserwacji, jaki ma on wpływ na plony, a przede wszystkim strukturę gleby. M. Kobierski zalecał między innymi, by utrzymać jej gęstość objętościową w zakresie 1,3-1,5 g/cm³ jako najbardziej korzystną dla wzrostu systemu korzeniowego buraka cukrowego, niwelować podszwę płużną poprzez głęboszowanie, uprawiać międzyplony poprawiające zawartość materii organicznej i obniżające zagrożenia erozją wodną i wietrzną, mini-

Fot. 1. Dr hab. Mirosław Kobierski

malizować ilość przejazdów maszyn, a zabiegi wykonywać w warunkach optymalnej wilgotności. Ważna jest również kontrola stanu zasobności gleb zwłaszcza w potas, którego nadmiar przyspiesza destrukcję agregatów glebowych.

Fot. 2. Prof. dr hab. Zbigniew Podkówa

Prof. dr hab. Zbigniew Podkówa adresował swój wykład do hodowców wysoko wydajnych krów, omawiając wykorzystywanie wysłodków w ich żywieniu. Najcenniejsze są wysłodki prasowane o zawartości ok. 22%, bardzo dobre do zakiszania, bez potrzeby dodatku konserwantów. Taka kiszanka dostarcza bezpiecznej energii, bo nie stwarza zagrożenia kwasicy żwaczowej. Jednak nie zastąpi kisonki z kukurydzy. Hodowcom zalecał domaganie się od cukrowni wysłodków o odpowiedniej jakości, bo przy tych poniżej 20% zawartości suchej masy można się spodziewać pierwszych problemów przy produkcji kisonki. Zwracał też uwagę na drugi uboczny produkt przemysłu cukrowniczego, melasę. Można ją wykorzystywać dwójako – jako dodatek smakowy do pasz, jak również idealny konserwant.

Chudsze lata dla produkcji cukru

– Planowaliśmy, że będziemy co roku zbliżać się do miliona ton cukru. Życie pisze jednak swoje scenariusze – stwierdził na

wstępie członek Zarządu KSC S.A. Janusz Stachowiak. Okresy suszy i rozkład opadów sprawiły, że terminy skupu buraków w cukrowniach na Kujawach, w Wielkopolsce i Zachodniopomorskim zostały przesunięte na 28 września, co da czas burakom jeszcze urosnąć. Plantatorzy przyjęli tę decyzję z dużym zadowoleniem. Najlepsze obecnie plony są w rejonie Cukrowni Malbork, gdzie zdarzają się wyniki nawet 72 t/ha z rozliczonych dostaw. Jednak ogólnie skup buraków będzie niższy niż zakładano.

Fot. 3. Zdzisław Salus

Członek zarządu Zdzisław Salus mówił o kondycji KSC S.A. i jej perspektywach. Ubiegły rok gospodarczy pierwszy raz od wielu lat firma zamyka wynikiem ujemnym. – Spółka przewidziała, jak rynek cukru zareaguje po uwolnieniu kwotowania i jest dobrze przygotowana. Jesteśmy spółką wypłacalną, realizujemy inwestycje w takim samym tempie jak dotychczas, jednocześnie inwestujemy w ramach własnych środków obrotowych – uspokajał Z. Salus. Obecnie powstaje nowa 5-letnia strategia, która zakłada szukanie oszczędności, ale nie kosztem inwestycji. Spółka musi produkować i sprzedawać ok. 1 mln t cukru, żeby dobrze funkcjonować w Polsce i na rynkach światowych. Do tego przyczyni

Fot. 4. Porozumienie o współpracy podpisali dyr. ZSCKR w Starym Brześciu Kazimierz Rojewski i członek zarządu KSC S.A. Janusz Stachowiak

się też otwarcie 9 października cukroportu w Gdańsku.

Z. Salus potwierdził powstanie Krajowej Grupy Spożywczej, której KSC S.A. będzie trzonem. Zostaną do niej dołączone spółki z obszaru rolno-spożywczego, co budzi różne obawy. – Trzeba patrzeć na ten projekt pozytywnie. Skomasowanie przemysłu, który współpracuje bezpośrednio z rolnictwem, spowoduje zapewne lepsze warunki płatnościowe i kontraktacyjne dla plantatorów w różnych obszarach. Widzimy też dodatni aspekt dla KSC, jest to dywersyfikacja produkcji – powiedział Z. Salus. Zapewnił też, że zarząd spółki jest do tego przedsięwzięcia dobrze przygotowany.

Prezes Brzesko-Kujawskiego ZPBC Andrzej Nowakowski informował plantatorów, że odbyło się pierwsze spotkanie z producentem cukru w sprawie nowego porozumienia branżowego. Jednym z tematów do uzgodnienia jest zachowanie

na dotychczasowych zasadach pierwszeństwa przy kontraktacji dla rolników od lat związanych ze spółką, którzy dźwigali ciężar jej utrzymania w przeszłości. – Czasy są trudne. Uważam, że to porozumienie branżowe, jakie jest, powinno zostać przedłużone, a zmiany co najwyżej uwzględniać bieżące przepisy – mówił A. Nowakowski. W najbliższym czasie uzgadniane będą również warunki umowy kontraktacyjnej na rok 2020/21. A. Nowakowski zwracał uwagę, że 26,29 euro za tonę 16% buraków jest ceną ustaloną przed laty przez Komisję Europejską jako cena minimalna. – Ponieważ drożeją wszystkie środki produkcji, to ta wyliczana przed laty cena minimalna i tak spadła. Uprawa buraka poniżej kosztów produkcji poprowadzi gospodarstwa w kierunku upadku – podkreślał A. Nowakowski. Zachęcał na koniec, by plantatorzy zgłaszali do swoich związków, jakimi nasionami na przyszłoroczne zasiewy są zainteresowani.

Fot. 6. Plantatorzy i uczniowie szkoły podczas wykładów

Część polowa

Atmosferę warsztatów cechuje ożywiona atmosfera, co najlepiej widać w części polowej. Firmy nasienne demonstrowały swoje najnowsze odmiany. Po pokazach pracy maszyn można było pytać wystawców o szczegóły techniczne.

W Starym Brześciu prowadzone są również doświadczenia ściśle. Obecnie IHAR Odział w Bydgoszczy bada wpływ uprawy odmian tolerancyjnych i nietolerancyjnych na mątwika burakowego na plonowanie buraka cukrowego i rozwój populacji nicieni w glebie. Mątwik występuje tu placowo, a zasiedlenie na poziomie 300-500 jaj i larw nie jest jeszcze uważane za groźne. – *Populacja mątwika burakowego może się rozwinąć w ciągu jednego roku z poziomu kilkuset jaj do poziomu 5-6 tysięcy, gdy temperatury i wilgoć w glebie są dla niego sprzyjające* – zwracał uwagę prof. Mirosław Nowakowski. – *Niestety wszystkie odmiany buraka cukrowego*

Fot. 7. Prof. Mirosław Nowakowski omawia cele prowadzonych przez IHAR prac badawczych

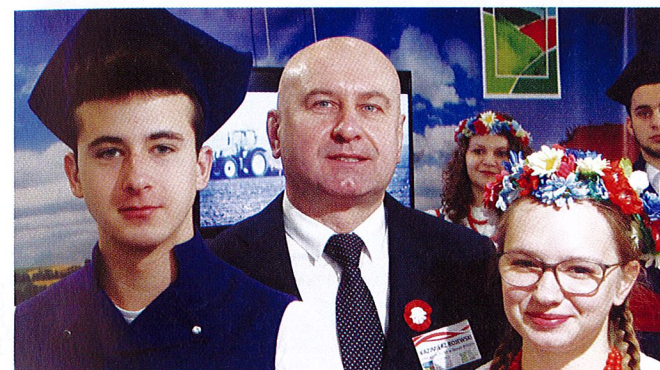
wpływają na rozwój populacji mątwika, ale tolerancyjne namnażają go mniej. Jedyną aktywną metodą ograniczania liczebności nicieni w glebie jest uprawa roślin antymątwikowych. Wpływ badanych od-

mian na plonowanie buraka można będzie ocenić po zbiorze.

Miłym akcentem na koniec jak zawsze był smaczny poczęstunek przygotowany przez ZSCKR.

JZ

Szkoła Rolnicza w Starym Brześciu

Nie sposób się oprzeć wrażeniu, że jest to miejsce, które emanuje bardzo dobrą energią. A atmosferę – wiadomo – tworzą ludzie.

Dzięki kadry pedagogicznej i technicznej oraz uczniom Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jadwigi Dziubińskiej jest wzorcowym ośrodkiem kształcenia zawodowego, w ścisłej czołówce placówek podlegających MRiRW. Właśnie w Starym Brześciu minister Jan Krzysztof Ardanowski inaugurował rozpoczęcie roku szkolnego 2019/2020. W gościnnych progach szkoły od lat spotykają się plantatorzy buraka cukrowego, by uczestniczyć w Warsztatach Polowych.

O szkole i jej funkcjonowaniu w regionie rozmawiam z dyrektorem Kazimierzem Rojewskim.

Szkoła nie ma problemu z naborem, nie tylko kształci uczniów w określonych zawodach, ale też przygotowuje młodzież do dorosłego życia. Może Pan zdradzić swój przepis na sukces?

Nie ma gotowego przepisu, jak odnieść sukces w szkole. Powiem, że trzeba mieć odwagę i nie bać się pracy. Pomaga w tym na pewno serdeczność na co dzień, partnerstwo, wzajemna motywacja. Jeśli dodamy świetne pomysły twórczych nauczycieli, to łatwo da się „wyłowić” talenty uczniowskie i je rozwijać. Promujemy też postawy obywatelskie, patriotyczne i prospołeczne, co spotyka się z aprobatą uczniów i rodziców. Utrzymujemy kontakty z naszymi absolwentami i kiedy słyszymy, że to tu, w naszej szkole, otrzymali oni staranne wykształcenie, chętnie nas odwiedzają i dziękują za naszą pracę – to czego chcieć więcej? Może będę w tym momencie nieskromny,

ale to jest właśnie sukces, bo daje poczucie spełnienia misji, jaką szkoła realizuje od wielu lat.

Przez dziesięciolecia plantatorzy buraka cukrowego z tych terenów integrowali się wokół Cukrowni w Brześciu Kujawskim, zamkniętej niespodziewanie w 2008 roku, dlatego uruchomienie Warsztatów Polowych w 2010 roku było bardzo pożądanym posunięciem. Kto pierwszy o tym pomyślał?

Wieloletni nauczyciel przedmiotów zawodowych z naszej szkoły Jan Szarecki pierwszy rzucił pomysł, by organizować takie warsztaty. Inicjatywę podjął Brzesko-Kujawski Związek Plantatorów Buraka Cukrowego i jego działacze, absolwenci szkół rolniczych – między innymi Andrzej Nowakowski, Piotr Wysota, Marek Szarecki, Jarosław Pawlak. Niestety nie ma już z nami pana Jana, aby mógł się przekonać, jak bardzo był to pomysł trafiony. Warsztaty cały czas rozwijają swój potencjał, zdobyły już stałe miejsce w kalendarzu imprez rolniczych na Kujawach.

Tak duża impreza na progu nowego roku szkolnego to pewnie mnóstwo zamieszania i dodatkowej pracy. Na czym polega udział szkoły w przygotowaniu warsztatów?

My się pracy nie boimy. Nie ukrywam, że każdego roku organizacja Warsztatów Polowych to wyzwanie, ale jesteśmy zgranym i zmotywowanym zespołem. Staramy się o przygotowanie zaplecza technicznego, zaproszenie specjalistów z branży rolniczej oraz zainicjowanie tematyki wykładów, wynikających z potrzeb środowiska, aby w sposób interesujący popularyzowały wiedzę. Także oprawa artystyczna i popisy kulinarne naszych uczniów z klas Technikum Żywności i Usług Gastronomicznych to nasz wkład i jednocześnie dobra okazja do promocji szkoły. Przy organizacji warsztatów uczestniczą bardzo licznie uczniowie, ale także nauczyciele, którym chciałbym, korzystając z okazji, serdecznie podziękować.

Jak Pan ocenia z perspektywy lat, co warsztaty dały Wam, pedagogom, Waszym uczniom i ogólnie szkole?

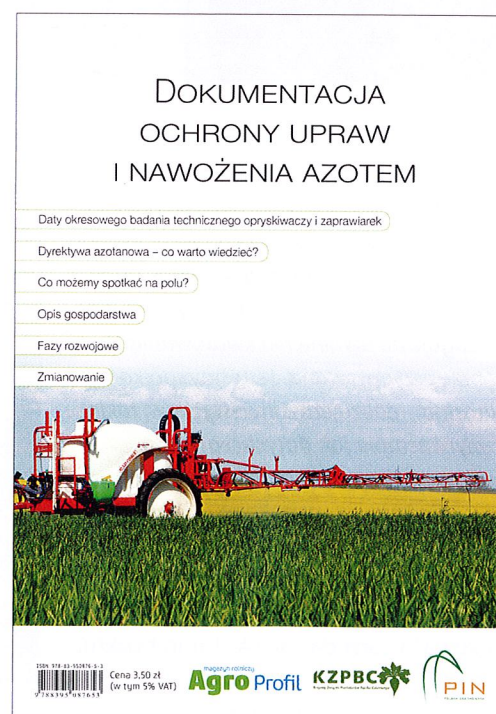
Tak jak Pani wspomniała po 2008 roku, kiedy cukrownia w Brześciu Kujawskim została zamknięta, organizując Warsztaty

**PORADNIK
PLANTATORA
BURAKA CUKROWEGO**

Zamów prenumeratę
Cena bez zmian: 28 zł/rok

**Prezent
dla prenumeratorów
razem
z numerem styczniowym
PPBC**

KLARA

Typ normalno – cukrowy (NZ)

JAGIELLON

Typ normalno – cukrowy (NZ)

MARYNIA

Typ normalno – cukrowy (NZ)

POLANIN

Typ normalny (N)

SOBIESKI

Typ normalno – cukrowy (NZ)

Wielkopolska Hodowla Buraka Cukrowego Sp. z o.o.
ul. Kopanina 28/36 60-105 Poznań
tel. 61 830 65 11, fax 61 830 59 01
www.whbc.pl marketing@whbc.pl

REKLAMA

fol. ZSCKR

Historyczne już dziś zdjęcie z 2011 roku. Przed budynkiem szkoły stoją (od lewej) Jan Szarecki, Piotr Wysota, Jacek Piszczek, Piotr Ledochowski, Andrzej Nowakowski, Dariusz Górski i Kazimierz Rojewski

Polowe, staliśmy się ostoją dla plantatorów buraka cukrowego z naszego regionu. Odwiedzając szkołę i biorąc udział w tym przedsięwzięciu, rolnicy mogą się spotkać, wymienić doświadczenia, zdobyć wiedzę na temat nowoczesnych technologii w uprawie buraka cukrowego. Kujawy stoją burakiem cukrowym. Zapraszamy wysokiej klasy specjalistów z uniwersytetów przyrodniczych i instytutów naukowych oraz firmy branżowe specjalizujące się w jego hodowli, staliśmy się pionierem w zakresie fachowej obsługi: uprawy ziemi, nawożenia, ochrony i techniki.

Nie sposób zapomnieć też o korzyściach wizerunkowych. Szkoła stała się placówką otwartą, miejscem rozwoju myśli technologicznej, z którą młodzi plantatorzy – nasi wychowankowie mogą spokojnie odnaleźć się w realiach XXI wieku. Cieszę się i jestem dumny jako dyrektor, że udaje nam się dziś pracować dla lepszego jutra.

W czasie jubileuszowej edycji doszło do podpisania porozumień o współpracy między ZSCKR a Krajową Spółką Cukrową S.A., a także Kutnowską Hodowlą Buraka Cukrowego. Panie dyrektorze, co one oznaczają dla szkoły?

Każdy podpis składany przeze mnie jest zawsze przemyślany. Daje on początek nowej współpracy. Wyznacza kierunki współdziałania. Wyznaje zasadę, że najważniejsze jest dobro społeczne. Porozumienia z Krajową Spółką Cukrową i Kutnowską Hodowlą Buraka Cukrowego to nie tylko udoskonalanie plantacji buraka w celu osiągnięcia optymalnych efektów z uprawy, ale przede wszystkim wsparcie szkoły w działaniach zmierzających do wykształcenia wysokiej klasy specjalistów w branży rolniczej. Również nauczyciele mogą podnosić swoje kwalifikacje, a zdolnym uczniom KSC S.A. funduje stypendia naukowe. Te umowy są niezwykle istotne, szczególnie kiedy myślimy o podnoszeniu jakości kształcenia zawodowego uczniów. I bardzo się cieszę, że przy okazji X edycji Warsztatów Polowych udało się je podpisać.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Joanna Zduńczyk